

Pla Director de Cooperació de l'Ajuntament de Cambrils 2016-2020

1- Introducció

L'any 2003 l'Ajuntament de Cambrils es dota d'una regidoria dedicada a la cooperació i a la solidaritat. També és en aquest any que es constitueix el Consell Consultiu Cambrils Ciutat Solidària (Consell de Cooperació Municipal) que està conformat per l'Alcalde/essa de l'Ajuntament que podrà delegar en el regidor/ora de Cooperació i Solidaritat, representants de cada partit polític o coalició electoral, representants de cada ONG sense ànim de lucre de la ciutat que treballin per la solidaritat i una persona en representació del Fons Català de Cooperació.

Ja feia temps que el Consell de Cooperació volia dotar-se d'un instrument de planificació estratègica, un Pla Director de Cooperació a curt termini, per quatre anys.

Aquest any s'aprova pel Consell de Cooperació la realització del Pla Director de Cooperació 2016- 2020.

Aquest Pla Director pretén continuar i consolidar la política de cooperació de la ciutat, integrant- la de forma més global i transversal a la situació actual de la ciutat, amb uns objectius clars per millorar l'eficàcia del suport al desenvolupament.

A més, en un moment com l'actual, el Pla Director de Cooperació és doblement innovador, ja que assumeix el repte de consolidar aquesta política pública de cooperació municipal en un moment de crisi econòmica marcat per la davallada de recursos econòmics. D'altra banda també reivindica la necessitat que els governs locals continuïn formant part de l'agenda internacional de desenvolupament per complir els compromisos internacionals en l'àmbit del desenvolupament, la pau i els drets humans.

2- Caràcter del Pla Director de Cooperació

Entenem per Pla Director de Cooperació com l'expressió tècnica principal de la política de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Cambrils, un instrument estratègic que es basa en un procés de diagnòsi, anàlisi, consulta, participació i avaluació de l'experiència. El document recull les línies mestres de la política pública de cooperació al desenvolupament, així com les prioritats geogràfiques i sectorials, els objectius estratègics, el recursos humans, materials, econòmics i de gestió; i també les línies de coordinació, col·laboració o cooperació amb altres agents implicat en la cooperació. (*Definició consensuada en el taller d'elaboració del Pla Director de Cooperació*)

El pla director de Cooperació 2016-2020 és un document estratègic de la ciutat dissenyat per tots els actors de cooperació de Cambrils i consensuat pel Consell Municipal de Cooperació

de la ciutat, que malgrat el context actual de crisi econòmica, garanteix el compromís de treballar per la cooperació i l'educació al desenvolupament.

Així doncs podem dir que és un full de ruta compartit que consolida un model propi de cooperació a Cambrils i que en aquest context de crisi econòmica avança més que mai per combatre les desigualtats.

El pla es quadriennal i els principals eixos són la cooperació al desenvolupament i l'educació al desenvolupament.

3- Definició de conceptes

El Consell Municipal de Cooperació ha consensuat quatre conceptes per a definir els eixos i els actors del pla director.

Què és Cooperació internacional al desenvolupament?

Es refereix al conjunt d'actuacions sostenibles en el temps, realitzades per actors públics o privats, entre països amb el propòsit de promoure un procés global, econòmic, social, cultural i polític que tendeixi a millorar el benestar de tota la població i de totes les persones, sobre la bases de la participació activa, lliure i significativa en el desenvolupament i en la distribució de beneficis que d'ell se'n deriven

Què és Educació al Desenvolupament?

Es tracta d'un procés que, a través del coneixement i l'anàlisi crítica de la realitat, genera reflexions, actituds i accions crítiques en les persones i les fa subjectes responsables i actives (compromeses), a fi de construir una societat civil, tant al Nord com al Sud, compromesa amb la solidaritat (entesa com a corresponsabilitat en el desenvolupament en què estem totes les persones implicades) i amb la transformació de les estructures i les relacions injustes.

Què és Acció Humanitària?

Es tracta del conjunt d'accions d'ajuda a les víctimes de desastres desencadenats per catàstrofes naturals o per conflictes armats, orientades a alleujar el seu sofriment, garantir la seva subsistència (mitjançant la provisió de béns i serveis bàsics), protegir els seus drets fonamentals i defensar la seva dignitat (defensa dels drets humans fonamentals i exigència del compliment del dret internacional humanitari en els conflictes bèl·lics).

En ocasions, aquestes accions també es proposen frenar el procés de desestructuració socioeconòmica de la comunitat i preparar davant desastres naturals mitjançant activitats de rehabilitació i preparació que redueixin la vulnerabilitat de les comunitats i uneixin els objectius de l'emergència i els del desenvolupament.

Concepte i característiques de les ONGD

- Són una organització estable que disposa d'una estructura, no es tracta d'una campanya puntual
- Estan constituïdes legalment, tenen personalitat jurídica
- No tenen ànim de lucre
- Treballen activament en l'àmbit de la cooperació pel desenvolupament i al solidaritat internacional
- Tenen voluntat de canvi i transformació social
- Tenen el suport de la població, representativitat entre la societat civil (es pot manifestar en forma de donacions, voluntariat o presència social)
- Són independents, no governamentals, és a dir que no depenen d'interessos públics o privats. Tenen capacitat de decisió pròpia, sense interferències
- Tenen recursos humans i econòmics que provenen de donacions, solidaritat
- Actuen amb mecanismes transparents i d'igualtat
- Són transparents en la seva pràctica i pressupostos (publiquen i donen a conèixer el que fan, com ho fan i amb quins ingressos)
- Es basen i articulen al voltant de la solidaritat internacional, tenint per objectiu la lluita contra la desigualtat i la pobresa, sobre les seves causes, sent coherent i conseqüent

Aquestes definicions ens ajuden a concretar què volem dir quan parlem dels eixos principals d'actuació i de qui són els actors i les característiques que hauran de tenir per poder dur-los a terme.

4- Finalitat i Justificació

El pla director de Cooperació 2016-2020 és un document estratègic de la ciutat dissenyat per tots els actors de cooperació de Cambrils i consensuat pel Consell Municipal de Cooperació de la ciutat, que malgrat el context actual de crisi econòmica, garanteix el compromís de treballar per la cooperació i l'educació al desenvolupament.

Cal tenir en compte alguns dels elements que caracteritzen la ciutat de Cambrils com a un referent de compromís ciutadà i solidari:

- Una presència d'un 12 % de persones nouvingudes a la ciutat
- Multiplicació de la població de la ciutat en temporades de vacances (primavera i estiu)
- Gran potencial de teixit associatiu
- L'existència d'un Consell Municipal de Cooperació
- L'àmplia trajectòria en cooperació internacional i participació ciutadana
- La voluntat política de ser una ciutat oberta al món

Tots aquest factors fan legítima la presència d'una estratègia de cooperació i educació pel desenvolupament com a un dels reptes de primer ordre de Cambrils.

En conseqüència el Pla Director de Cooperació 2016-2019 significa la voluntat de donar continuïtat a una política pública existent a la ciutat, a través d'una planificació estratègica que ha de permetre fixar unes línies de treball adaptades al moment actual.

5- Marc Normatiu i referents internacionals

5.1 Marc Normatiu

El Pla director s'emmarca en els marcs legals de referència nacionals i internacionals.

Les lleis i instruments que reconeixen i promouen la cooperació descentralitzada des de les administracions locals, en l'àmbit espanyol i en l'àmbit català són:

Pel que fa a l'Estat Espanyol, el pla que regeix l'aprovació de la Llei 23/1998 de 7 de Juliol, de cooperació internacional per al desenvolupament. Per primera vegada a l'Estat Espanyol es reconeix oficialment el paper de les administracions locals en l'àmbit de la cooperació. La Llei té com a objecte regular el règim jurídic de la política espanyola de cooperació internacional per al desenvolupament i en el Capítol III recull l'acció de les comunitats autònomes i dels ens locals com a actors de la cooperació.

La llei es va revisar l'any 2002, 2003 i 2011 i s'hi van incorporar algunes modificacions.

L'Agència Espanyola de Cooperació Internacional para el Desarrollo (AECID) és el principal òrgan de gestió de cooperació espanyola, amb l'objectiu de lliurar contra la pobresa i el desenvolupament humà sostenible. Segons els seus estatuts, l'agència neix per fomentar el ple exercici del desenvolupament, entès com a dret fonamental. Per portar a terme els seus objectius, l'AECID es regeix per les directives que marca el seu Pla Director i en consonància amb l'agenda internacional marcada pels objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. L'AECID està inscrita al Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació del Govern d'Espanya i es l'òrgan executiu de la cooperació espanyola, segons la Llei 23/1998 de 7 de Juliol. L'AECID treballa a més de 30 països a través de la seva xarxa d'oficines tècniques de cooperació, centres culturals i de formació.

En l'àmbit de Catalunya el reconeixement oficial de la cooperació descentralitzada va ser aprovada per unanimitat pel Parlament de Catalunya el desembre de 2001 d'acord amb la Llei 26/2001 de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament.

Aquesta llei estableix els valors, les finalitats i els principis de l'activitat de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional, així com els seus instruments i modalitats.

L'objecte d'aquesta llei és "establir i regular el règim jurídic al qual s'ha d'ajustar l'activitat de l'administració de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament i de solidaritat internacional". A l'article 23 reconeix el paper dels ens locals amb la creació de "la Comissió de Coordinació amb els ens locals amb la funció d'impulsar la informació i la comunicació, la col·laboració, la cooperació i l'assistència recíproca en l'execució de les actuacions de cooperació al desenvolupament de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals".

L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) és l'organisme de la Generalitat de Catalunya responsable de gestionar les polítiques de cooperació al desenvolupament i acció humanitària, adscrita a la Secretaria d'Afers Exteriors del Departament de la Presidència. És el principal instrument del Govern i de la ciutadania de Catalunya per sumar-se a la comunitat internacional en el compromís per construir un món més just i solidari, i per treballar per garantir l'accés als drets fonamentals i al lliure desenvolupament de les persones i els pobles d'arreu del món.

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament. És una organització formada principalment per ajuntaments i altres organitzacions municipalistes, que destinen una part del seu pressupost a finançar accions de cooperació al desenvolupament i de solidaritat amb els pobles dels països més desfavorits. Gestiona de manera conjunta els recursos econòmics aportats per les institucions associades, fet que permet unificar els criteris d'anàlisi i avaluació i la coordinació dels projectes.

5.2 Referents internacionals

Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni

Al setembre de l'any 2000, després d'un decenni de grans cimeres i conferències de les Nacions Unides, els dirigents del món es van reunir a la seu de les Nacions Unides de Nova York, per aprovar la Declaració del Mil·lenni. En aquesta Declaració, comprometia els països entre els quals hi havia Espanya, a una nova aliança mundial per reduir a la meitat els nivells d'extrema pobresa. També establí una sèrie d'objectius subjectes a termini coneguts com els Objectius de desenvolupament del Mil·lenni, amb la finalitat d'assolir-los abans del 2015.

L'any 2004 el Parlament de Catalunya es va adherir a la Declaració del Mil·lenni. Amb aquest acord, els organismes internacionals, molts països del nord i del sud i els principals actors públics i privats de l'àmbit de la cooperació es van comprometre a planificar una agenda per reduir la pobresa al món.

El compromís es va traduir en vuit grans objectius que suposaren el primer pla internacional de les Nacions Unides per acabar amb la pobresa, i van relacionar per primera vegada la lluita contra la pobresa no més amb la fam, sinó també amb la sanitat, l'educació, la igualtat de gènere i la sostenibilitat ambiental.

Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni són:

- Erradicar la pobresa extrema i la fam
- Aconseguir l'educació primària universal
- Promoure la igualtat entre els gèneres i l'autonomia de la dona
- Reduir la mortalitat infantil
- Millorar la salut materna
- Combatre la sida, la malària i altres malalties
- Garantir la sostenibilitat del medi ambient.
- Fomentar una associació mundial per al desenvolupament

Objectius pel desenvolupament sostenible 2030

En la cimera per al Desenvolupament Sostenible que va tenir lloc al setembre de 2015, els Estats Membres de la ONU van aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible que inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per posar fi a la lluita contra la pobresa.

Els ODS, també coneguts com Objectius Mundials, es basen en els Objectius De Desenvolupament del Mil·lenni. S'han fet enormes progressos en la consecució d'aquest objectiu el que demostra el valor d'una agenda unificadora recolzada amb metes i finalitats. Però, a pesar dels avenços, la indignitat de la pobresa encara no s'ha acabat per tothom.

Els ODS van més enllà, aborden causes fonamentals de la pobresa i la necessitat universal de desenvolupament que funcioni per totes les persones.

L' Administradora del PNUD, Helen Clark, va dir que "este acuerdo marca un hito importante al poner nuestro mundo en un curso integrador y sostenible. Si todos trabajamos juntos, tenemos la oportunidad de cumplir las aspiraciones de los ciudadanos de paz, prosperidad y bienestar, y de preservar nuestro planeta".

El compromís del 0,7%

L'any 1970 en el marc d'una conferència sobre comerç i desenvolupament, les Nacions Unides van adoptar l'objectiu que els països rics poguessin augmentar de manera gradual la seva ajuda als països en vies de desenvolupament fins a destinar el 0.7% del seu producte a l'ajuda al desenvolupament (AOD). Aquesta proposta va ser acceptada i reafirmada a Espanya per tots els partits polítics.

Amb la crisi econòmica tots els organismes han anat incomplint el seu compromís amb el 0,7% i han anat disminuint progressivament la seva aportació a la cooperació internacional.

L Ajuntament de Cambrils també ha reduït la seva aportació.

La Declaració de París sobre l'eficàcia de l'ajuda al desenvolupament. La DP és un acord internacional firmat l'any 2005 per un centenar de països i organismes internacionals en què es concretaven l'acompliment d'uns compromisos dels diferents actors de cooperació amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i la transparència de la cooperació al desenvolupament.

Una de les característiques més importants d'aquesta declaració era la incorporació d'objectius avaluable i indicadors per tal de poder mesurar la qualitat i l'eficàcia de l'ajuda, amb la finalitat de comprometre els països donants i beneficiaris a adoptar noves pràctiques de gestió per tal de superar les insuficiències detectades després de diversos anys de cooperació internacional amb l'incompliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. De fet, la declaració sorgeix després d'avaluar l'experiència en la llarga trajectòria de cooperació internacional i la necessitat de contribuir amb l'acompliment d'aquest objectius del mil·lenni.

6- Marc estratègic

6.1 Objectius transversals.

Els membres del Consell Municipal de Cooperació varen consensuar els següents objectius transversals:

1. Promoure l'equitat entre les dones i els homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere a tots els àmbits de la política de cooperació per al desenvolupament de L'Ajuntament de Cambrils

La Declaració i la Plataforma d'Acció de Beijing proposen una doble estratègia per promoure la igualtat entre dones i homes. D'una banda treballar per contribuir a l'apoderament de les dones, objectiu que en aquest Pla director es desenvolupa de manera singular en la línia de desenvolupament i d'altra banda introduir de manera transversal la perspectiva de gènere d'acord amb l'enfocament de gènere en desenvolupament, la definició del qual recull l'ECOSOC el 1997.

Aquest és també l'abordatge de la Unió Europea explicitat en la Comunicació de la Comissió Europea al Consell i al Parlament Europeu el 2007 en la que es reconeix que la igualtat de gènere és crucial en si mateixa, un dret humà fonamental i una qüestió de justícia social. La Comunicació es concreta en el Pla d'Acció de Gènere i Desenvolupament de la Unió Europea, 2010-2015, aprovat el març de 2010 que vol accelerar l'assoliment dels Objectius del Mil·lenni (ODM), especialment el 3r i el 5è, així com els objectius plantejats per la Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra les Dones (CEDAW), la Plataforma d'Acció de Beijing i el Programa d'Acció de El Caire.

A Catalunya la Llei de cooperació al desenvolupament de 2001 estableix l'equitat i la igualtat en les relacions entre persones com un dels valors que han d'orientar aquesta política pública. Per la seva banda, el Pla de polítiques de dones 2008-2011, aprovat pel Govern de la Generalitat, persegueix com un dels seus objectius la transversalització fent referència a la necessitat que els poders públics incorporin la dimensió de gènere en totes les seves actuacions, i recull els compromisos de tots els departaments en aquest àmbit.

D'ençà de l'adopció d'aquest enfocament, tal com recull l'Informe del Secretari General de Nacions Unides per a la revisió de Beijing +15, s'ha avançat en la

incorporació de la perspectiva de gènere i en l'apoderament de les dones, tot i que els avenços són desiguals en funció de les regions i els països i globalment no hi ha cap país on s'hagi assolit la igualtat de gènere.

El context de crisi està agreujant i aprofundint les situacions de desigualtat i les bretxes de gènere en molts països, cosa que fa més urgent i prioritari refermar el compromís amb l'equitat entre dones i homes.

En resposta a aquest context, el Pla director manté la necessitat de que totes les actuacions de cooperació i educació pel desenvolupament portin incorporada la perspectiva de gènere

2. Promoure el respecte integral i la consolidació dels drets humans, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social en el conjunt de l'acció de cooperació al desenvolupament del govern.

L'enfocament de capacitats aplicat al concepte de desenvolupament humà converteix la cooperació al desenvolupament en un procés d'ampliació d'oportunitats, capacitats i llibertats de les persones amb l'objectiu que puguin viure una vida que considerin digna. Aquest enfocament situa a la promoció de la democràcia i els drets humans en el nucli dur de l'agenda de la cooperació al desenvolupament, pel seu valor intrínsec –consolidat com a marc normatiu universal amb la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 i el posterior desplegament d'altres instruments jurídics internacionals - i per la seva forta associació amb els processos d'ampliació de les capacitats de realització vital. A més, i de forma ineludible, aquest procés d'ampliació de capacitats i llibertats, requerirà, d'un entorn lliure de violència en el que es pugui gestionar de forma sistèmica el conflicte.

El present Pla Director es compromet a la promoció, la protecció, la garantia i la defensa dels drets humans i en destaca tant la seva dimensió col·lectiva, amb el reconeixement dels dret del pobles a la defensa i la promoció de la cultura, la llengua i la identitat pròpies, com els drets econòmics, socials i culturals i els drets emergents com són el dret a la pau, el dret a la ciutat i el dret a l'aigua, entre d'altres.

Això suposarà que les actuacions de cooperació de l'Ajuntament de Cambrils promoguin el respecte a les persones i pobles com a titulars de drets, i, també, que les actuacions compleixin les seves obligacions vers la ciutadania com a titulars de deures.

En la mateixa línia, el compromís internacional per millorar l'eficàcia de l'ajut ha posat l'èmfasi en la importància d'apoderar a la ciutadania i la societat civil dels països socis per a convertir-los en protagonistes dels seus propis processos de desenvolupament –mitjançant la participació i també, i molt important, el control polític democràtic-, així com les institucions, polítiques i procediments d'aquests països per a refermar la responsabilitat de les autoritats públiques en la provisió de bens i serveis públics.

En aquest sentit, cal tenir present que Catalunya compta amb una forta tradició en la generació d'espais de concertació política i social, amb un clar protagonisme d'una societat civil vigorosa, hereva d'una tradició de construcció col·lectiva en els moments en que no es comptava amb institucionalitat democràtica pròpia. I on destaca també el profitós treball de construcció pública des del món municipal, amb el clar lideratge dels ajuntaments catalans.

Partint d'aquestes capacitats i del marc de referència més amunt referit, la cooperació al desenvolupament de L'Ajuntament de Cambrils advoca per la promoció de la governança democràtica en el sistema internacional de l'ajut i també i especialment, en els països socis com un objectiu transversal d'aquesta política pública. Aquest fet, suposa optar per una estratègia que complementa l'abordatge transversal d'aquest objectiu

3. Promoure la sostenibilitat del desenvolupament en la seva triple dimensió - social (que inclou cultural i política), ambiental i econòmica- en tots els àmbits de la cooperació per al Desenvolupament de l'Ajuntament de Cambrils

El model de desenvolupament predominant, basat en el creixement econòmic il·limitat, desigual i en la sobreexplotació dels recursos naturals, està tenint un impacte negatiu de forma global i en els ecosistemes, entesos com el conjunt d'éssers vius —incloent l'ésser humà i les societats— que habiten en un territori determinat i les relacions que estableixen entre si. Als països del Sud és on es fa més evident aquest impacte, afectant directament als col·lectius més desfavorits i incrementant encara més les desigualtats socials, econòmiques i polítiques existents.

Per tant, es constata la necessitat de promoure models de desenvolupament sostenibles en la seva triple dimensió (ambiental, social –que inclou les dimensions cultural i política- i econòmica) entesos com la promoció d'una relació harmònica i respectuosa amb els ecosistemes i dins d'ells entre les societats i entre els col·lectius que les constitueixen, de forma integral i equitativa. Aquesta visió s'ha impulsat des de les teories -com l'ecofeminisme- o ,la teoria del decreixement- i els moviments socials del nord i del sud que s'ha posat en pràctica per comunitats d'arreu del món , especialment des de la cosmovisió dels pobles indígenes, com el Sumak Kawsay o Suma Qamaña (bon viure), entre d'altres. Alhora, diferents conferències i consensos internacionals emfatitzen la importància de prioritzar la sostenibilitat de forma global (Agenda 21, Declaració de Rio i Rio +10 sobre Medi Ambient i Desenvolupament) dins el marc de les cimeres mundials sobre el desenvolupament de Nacions Unides.

El desenvolupament sostenible és, doncs, un procés i alhora també una fita que inclou la interrelació equitativa d'aspectes socials, ambientals i econòmics promovent una solidaritat entre generacions en aquests tres àmbits. En aquesta línia, l'Informe de la Comissió Brundlant de l'any 1987 de Nacions Unides defineix el concepte de desenvolupament sostenible com aquell desenvolupament on les necessitats presents, no comprometin les capacitats de les generacions futures per satisfer les seves pròpies necessitats.

En concret, la dimensió econòmica de la sostenibilitat emfatitza que en el desenvolupament es maximitzarà el benestar de les societats i l'eradicació de la pobresa a través d'un òptim i eficient ús dels recursos naturals. La dimensió social destaca la relació entre els éssers humans i la natura de forma equilibrada, igualitària i respectuosa, garantint les necessitats i els interessos estratègics dels diferents grups, ètnies i cultures i una presa de decisions participativa des de la base, considerant de manera especial el dret dels pobles indígenes a la cultura i a la biodiversitat . Ambdues dimensions inclouen l'equitat en l'accés, control i ús de recursos i beneficis. Finalment la dimensió ambiental es centra en la gestió i la conservació dels recursos i dels ecosistemes.

Aquesta dimensió és especialment rellevant per a la cooperació de L'Ajuntament de Cambrils i per això serà transversal en totes les accions de cooperació i educació pel desenvolupament.

Nota: Els objectius transversals coincideixen amb els objectius transversals del Pla Director de L'Agència Catalana de Cooperació

6.2 Objectius estratègics

1- Treball en xarxa i fomentar la concertació amb les estructures del territori, de la ciutat de Cambrils.

En l'àmbit de Cambrils hem de coordinar i aprofitar al màxim les estructures que ha hi ha, entitats, associacions, empreses, associacions d'immigrants i sobretot fomentar el treball conjunt en el Marc del Consell Municipal de Cooperació de Cambrils.

Amb la implicació del màxim d estructures locals s aconsegueix també un millor grau de pertinença i apropiació de cada una de les actuacions que es puguin arribar a fer, ja que aquestes no són imposades des de l'exterior, sinó que es treballen en concordança amb les necessitats, prioritats i potencialitats de la zona, cosa que augmenta considerablement el grau d'implicació de la població receptora i, per tant, també l'acompliment dels objectius de les actuacions que es proposin.

Això vol dir que quan localment parlem de Cooperació al desenvolupament i hi treballem, hi hauria d'haver una implicació de tots els sectors de la societat que hi convidem (en aquella o aquelles accions concretes). Per això aquest Pla director té com a objectiu crear aliances i introduir en totes les accions de cooperació i, sobretot les de educació pel desenvolupament, al màxim d'actors possibles de la ciutat. Parlem sobretot d'entitats culturals, centres educatius i sanitaris, fundacions, col·legis professionals i empreses, per tal que totes les actuacions que es portin a terme tinguin un major ressò i implicació d'altres parts de la societat. D aquesta manera també es pretén augmentar el nivell d'implicació i la consciència ciutadana e l'àmbit de la cooperació internacional.

No és veu la necessitat d'incorporar nous membres al Consell Municipal de Cooperació però sí la concertació amb altres entitats locals i en temes puntuals.

També es veu la necessitat de treballar en xarxa des de les ONGD que formen part del Consell de Cooperació Municipal sobretot en l'àmbit de L'educació pel desenvolupament i la sensibilització a la població de Cambrils. Les ongd, membres del consell de cooperació volen realitzar accions conjuntes per augmentar el nivell d'implicació i també l'eficàcia i l'impacte de les accions que realitzin.

Realitzar accions conjuntes a la ciutat també permet visibilitat de forma més clara les funcions del Consell Municipal de Cooperació i la seva pròpia estructura. Per realitzar aquest treball en xarxa es veu necessari revisar el reglament del consell Municipal de Cooperació per passar de ser un òrgan merament consultiu – decisiu a un òrgan també executiu.

Indicadors per mesurar:

- Un reglament modificat

- Un pla de treball anual del Consell Municipal de Cooperació executat
- L'Ajuntament de Cambrils reforça el personal tècnic destinat a cooperació internacional i educació al desenvolupament
- Tres accions conjuntes anuals realitzades per les Ongd del Consell Municipal de Cooperació
- Les tres accions conjuntes anuals realitzades per les Ongd del Consell Municipal de Cooperació han estat coordinades amb els actors del territori

2- Enfortir les capacitats de les Ongds que formen part del Consell Municipal de Cooperació de Cambrils

Les Ongd s que formen part del Consell Municipal de Cooperació són molt diferents entre sí però tenen unes **comunes Ongd quan desenvolupen la seva acció a Cambrils:**

- Poca base social
- Poca capacitat de formular propostes des de la base social de Cambrils
- Poca visualització de la seva tasca de cara a la ciutadania
- Poca capacitat de realitzar avaluacions externes de les accions finançades per l'Ajuntament de Cambrils

La crisi econòmica també ha comportat un afebliment del teixit social de les ONGD de Cambrils, algunes han desaparegut i d'altres han vist disminuir el nombre dels seus socis/ voluntaris.

Les Ongd veuen necessari reforçar la participació de la ciutadania en les seves activitats i la identificació de la població en les accions que realitzen.

Per això de manera conjunta i de manera separada faran accions per reforçar la seva base social. Aquestes accions les acompanyarà els serveis tècnics de Cooperació de l'Ajuntament de Cambrils

Les ongd a Cambrils (la seva seu a Cambrils) tenen poca capacitat tècnica per elaborar propostes de cooperació i educació pel desenvolupament i necessiten un reforç formatiu en aquest aspecte.

Indicadors de mesura:

- Les ongds del Consell Municipal de Cooperació han augmentat la seva base social en un 15% al finalitzar el Pla de Cooperació
- Les ongds del Consell Municipal de Cooperació saben formular projectes de cooperació i d'educació pel desenvolupament amb les eines que actualment es demanden en l'àmbit tècnic, al finalitzar el pla de Cooperació
- L Ajuntament de Cambrils reforça el personal tècnic de l'àrea de cooperació al desenvolupament.

3- Millorar els sistemes d'avaluació de les accions de cooperació

En els darrers anys, l'objectiu no complert de les agendes internacionals, a l'hora d'assolir els compromisos de reduir la pobresa i desigualtats al món, ha comportat la necessitat de millorar l'eficàcia i la qualitat de l'ajuda. Aquesta demanda es fomenta en el fet que cal aprofitar l'experiència pròpia i dels altres per millorar la utilització d'aquests recursos i esforços destinats a cooperació i educació pel desenvolupament perquè tinguin una contribució més transformadora tan al nord com al sud.

En aquest Pla director es vol destacar l'avaluació com un acte de responsabilitat i compromís que ha de millorar l'eficiència, l'eficàcia i la sostenibilitat de les accions de cooperació i educació pel desenvolupament que es portin a terme des de la ciutat.

L'objectiu és intentar que l'avaluació sigui un instrument estratègic de rendició de comptes i transparència de les actuacions d'aquesta administració local envers la societat. Però a la vegada l'avaluació també ha de servir com a font d'informació per extreure lliçons de les experiències acumulades i per incorporar-les al procés de presa de noves decisions, per a la constant millora de les actuacions.

Per tant es promouran avaluacions per zones que poden ser externes i que contarien com a aliat principal la Universitat Rovira i Virgili però també es realitzaran sessions internes del Consell Municipal de Cooperació per compartir les avaluacions de tots els projectes de cooperació i educació al desenvolupament finançats amb fons públics de l'Ajuntament de Cambrils.

Els resultats d'aquestes sessions internes es donaran a conèixer a la població.

Així doncs en aquest Pla caldrà anar incorporant de forma progressiva (**progressivament amb la formació tècnica que es doni a les Ongds. – veure objectiu 2**) sistemes d'avaluació que permetin garantir la millora de la qualitat de les accions de cooperació. El model d'avaluació es farà segons els criteris que proposa la CAD (Comitè d'Ajuda al Desenvolupament). El model CAD proposa cinc criteris clau que, a través dels seus indicadors, han de garantir un bon seguiment i avaluació de les actuacions. Els criteris són: Pertinença, eficiència, eficàcia, impacte i sostenibilitat, els quals articulen el consens d'estàndard internacional de la qualitat de l'ajuda.

Per això serà important que les accions es plantegin i s'implementin a partir de la recerca d'uns resultats esperats, conforme a uns indicadors avaluable, que hauran de poder millorar l'eficàcia i l'eficiència de cada una de les actuacions.

A més els indicadors, depenent de cada acció i aspecte per avaluar, hauran d'estar emmarcats en els criteris anteriors, i s'hauran d'ajustar a aquestes valoracions:

- L'actuació ha aconseguit els resultats esperats i els objectius previstos
- Els objectius de l'actuació han tingut en compte les necessitats i prioritats dels diferents grups socials i s'han emmarcat dins les polítiques públiques d'actuació i els plans estratègics locals
- La població ha accedit de manera igualitària als resultats de la intervenció
- L'actuació ha tingut un impacte positiu en la població beneficiària
- La ciutadania s'ha implicat i ha participat en les actuacions
- La iniciativa ha generat experiències de bones pràctiques i models innovadors de referència per la seva rèplica

- El disseny i planificació de l'acció han tingut en compte la perspectiva de gènere, cosa que ha contribuït a una millora de l'autonomia de les dones
- Les actuacions han millorat la situació local i econòmica dels beneficiaris

Indicadors de mesura:

- S han avaluat externament dos accions de cooperació finançades per l'Ajuntament de Cambrils al finalitzar el Pla de Cooperació
- Anualment s'han fet les sessions d'avaluació internes al Consell Municipal de Cooperació
- Anualment s'han donat a conèixer a la ciutadania els resultats de les avaluacions externes i de les sessions d'avaluació internes que ha realitzar el Consell Municipal de Cooperació
- Com a conseqüència de l'objectiu 2 del Pla de Cooperació, totes les Ongds del Consell Municipal de Cooperació de Cambrils coneixen, al finalitzar el pla director, els instruments de formulació i avaluació de projectes descrits en aquest objectiu.

4- Millorar la comunicació, la visió i la transparència de les accions.

Un dels reptes més grans que es proposa el consistori i el Consell Municipal de Cooperació per aquest proper quadrienni, consisteix a augmentar el nivell d'implicació ciutadana en l'àmbit de la cooperació internacional. En Pla es proposa treballar de manera molt concreta en la millora de la comunicació , visualització i transparència de totes les accions que es portin a terme des de la ciutat.

La ciutadania, primer, ha de conèixer per què es fa cooperació internacional a la seva ciutat, i com es fa, i després ho ha d'entendre. En conseqüència, l'obligació de l'Administració es explicar- los més bé el què es fa des d'aquest àmbit.

En aquest sentit el Pla aposta per **crear noves aliances**. D'una banda, els mitjans de comunicació poden difondre les accions que es porten a terme a la ciutat. De l'altra, amb la col·laboració i implicació d'organitzacions i entitats de la ciutat es pot també donar a conèixer i sensibilitzar l'entorn sobre les causes que provoquen les desigualtats, per tal de generar consciència social i arribar a comprendre la necessitat de la cooperació des del món local.

És important també mostrar les experiències de bones pràctiques, en què es reflecteixin de manera clara les experiències reeixides i els resultats transformadors que se n deriven, perquè les persones puguin ser conscients que les actuacions de cooperació i educació pel desenvolupament tenen una finalitat i uns resultats específics de millora en el desenvolupament i educació pel desenvolupament a la ciutat. En el principi de transparència, caldrà garantir la producció i difusió d'informació regular amb un llenguatge clar i entenedor sobre la política municipal de cooperació, perquè tothom hi pugui tenir accés. A més se n'haurà de mostrar d'una manera clara i entenedora el pressupost i la gestió.

Caldrà tenir en compte també que, per tal de comunicar i donar a conèixer de forma propera i entenedora tot el procés de les actuacions de cooperació i educació al desenvolupament, s'han de transmetre missatges concrets, atractius, clars, positius i en un format molt visual i pedagògic, de manera que la ciutadania pugui anar-se'n fent usuària d'aquesta informació

Indicadors de mesura:

- Totes les actuacions del Consell Municipal de Cooperació són comunicades a la ciutadania.
- L'àrea tècnica de cooperació difon a la ciutadania totes les actuacions de les Ongd del Consell Municipal de Cooperació que es realitzen a Cambrils.
- Es recupera la revista de Cooperació.
- Es creen aliances amb totes les entitats locals de la ciutat per donar a conèixer les accions de cooperació i educació al desenvolupament que es fan a Cambrils.
- Els instruments de comunicació es revisen amb criteris de format visual i pedagògic atractiu.

6.3 Prioritats Geogràfiques i sectorials

Prioritats Geogràfiques

Els objectius descrits anteriorment, sobretot pel que fa als de millora de l'eficàcia i l'eficiència de totes les actuacions municipals i l'optimització d'esforços cap a un objectiu comú, obliguen a la concentració de recursos i a la focalització geogràfica.

Tenim en compte l'experiència que les Ongd que conformen el Consell Municipal de Cooperació també es centre en diversos països en vies de desenvolupament que han estat històricament vinculats a les accions de cooperació de l'Ajuntament de Cambrils, s'han definit els següents països com a prioritaris: Nicaragua, Equador, Guatemala, Perú, zones empobrides de Xile, Camerun, Índia i Mèxic.

Prioritats Sectorials

Pel que fa a les prioritats sectorials i segons el concepte de desenvolupament humà des del Consell Local de Cooperació s'han fixat les prioritats bàsiques que hauran de tenir les accions de cooperació:

En cooperació internacional:

- Projectes educatius o que tinguin un fort component educatiu
- Projectes de desenvolupament d'activitats econòmiques

Totes les activitats de cooperació que es desenvolupin al sud han de reforçar també la governabilitat i la participació ciutadana, per aconseguir un acostament entre la societat civil i el govern local, per implicar-los en els projectes que s'hi portin a terme.

També hauran de fomentar les capacitats humanes i socials amb propostes que tinguin per objectiu: L'enfortiment de la capacitat d'actuació de col·lectius organitzats i de les persones que els integren als sectors educatiu, econòmic i productiu.

En Sensibilització i Educació pel desenvolupament:

Fomentar i reforçar la tasca de sensibilització i educació de la ciutadania i dels diversos actors presents a la ciutat mitjançant la:

- a) Denúncia i la conscienciació sobre les causes de la pobresa i exclusió del Sud.
- b) Promoció de l'educació per la pau, la solidaritat i el desenvolupament.
- c) Impulsar el comerç just i el consum responsable i/o la banca ètica.
- d) Difusió del coneixement i promoure el respecte dels drets humans així com els Drets dels Infants, els Drets de la Dona, Drets cultural i mediambientals.
- e) Promoure i afavorir l'associacionisme de la ciutadania entorn a la solidaritat, la cooperació al desenvolupament i la cultura de la pau.
- f) Que promocionin els valors del respecte i la convivència entre la ciutadania de Cambrils, fomentin la interculturalitat i també la lluita contra el racisme i la xenofòbia.

El Pla considera que, per aconseguir una ciutadania cohesionada, tolerant i compromesa, és imprescindible que des de l'Ajuntament s'incrementin les accions de sensibilització i educació pel desenvolupament. En l'àmbit ciutadà és necessari generar consciència de les injustícies del món i fomentar la reflexió i el debat a l'entorn de les causes que provoquen aquestes desigualtats i injustícies.

El Pla no es planteja donar suport a projectes d'emergència a menys que surti una iniciativa ciutadana que sí es recolzaria.

D'altra banda les accions que es financin hauran d'anar emmarcades dins d'un projecte de cooperació al desenvolupament. Es a dir, es podrà donar suport a accions puntuals i no sostenibles sempre que, el projecte dins el que s'emmarca l'acció, sigui un projecte de cooperació al desenvolupament sostenible (Veure definició de desenvolupament sostenible de l'apartat 3)

7. Marc Operacional

Les modalitats d'actuació de la cooperació seran les següents:

- a) **Cooperació internacional indirecta** (a iniciativa de les entitats del Consell local de cooperació a través d'una convocatòria de subvencions): 65% del pressupost
- b) **Sensibilització i educació pel desenvolupament que pot ser directa o indirecta** a iniciativa de les entitats del Consell local de cooperació a través de una convocatòria de subvencions: 35% del pressupost.
- c) **Beques per a cooperants de Cambrils**. Dues beques anuals per concurs. Els requisits constaran a les bases de concessió de subvencions

No se seguirà subvencionant projectes del Fons Català de Cooperació però si es pagarà la quota de soci.

8. Instruments de treball

8.1 Instruments de planificació i execució del Pla de Cooperació.

La política en matèria de cooperació al desenvolupament, impulsada per l'Ajuntament de Cambrils, es planifica a través de dos instruments: El Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2016-2019 i els seus successius plans anuals.

Per desenvolupar el Pla director es redactarà un pla d'acció anual del Consell Municipal de Cooperació en què es projectin i s'executin totes les accions concretes a desenvolupar en cada període.

Així doncs el Pla director es dividirà en quatre períodes de treball anuals:

Pla anual 2016 Pla anual 2017 Pla anual 2018 Pla anual 2019

El pla anual és doncs l'instrument de planificació operativa que concreta els compromisos quadriennals del Pla director; es el desplegament i la concreció de les activitats projectades per a cada període anual, orientades a assolir els objectius fixats en el Pla Director, en funció dels recursos humans, materials i econòmics anuals.

8.2 Instruments d'avaluació

Cadascun dels plans anuals i projectes específics desenvolupats en el marc d'aquest Pla Directors haurà d'anar acompanyat d'un procés d'avaluació, en coherència amb l'objectiu estratègic 3.

Per això cada any l'Ajuntament elaborarà una memòria anual que reculli totes les accions de cooperació i educació al desenvolupament impulsades des del Consistori i es donarà a conèixer a la ciutadania.

El procés de seguiment i avaluació, tant dels plans anuals com dels projectes específics que s'hi desenvolupin, serà imprescindible per tal de millorar la qualitat i eficàcia de les accions, ja que són elements de rendició de comptes i d'aprenentatge que permeten presentar resultats de gestió i desenvolupament a la ciutadania.

L'avaluació del Pla anual la farà l'equip tècnic de cooperació i el consell municipal de cooperació.

8.4 Instruments de participació, coordinació i consulta

L'instrument de participació per excel·lència és el Consell Municipal de Cooperació de Cambrils. Aquest Consell es va crear l'any 2003 com a òrgan de participació ciutadana, és una estructura organitzativa de funcionament en la ciutat de Cambrils, amb la finalitat de cooperar, ajudar i treballar per la solidaritat i la cooperació, de forma directa e indirecta, amb els països del tercer món. El seu mètode de treball es basa en la participació popular i en la transparència dels recursos.

El reglament del funcionament del Consell Municipal de Cooperació (Consell Consultiu Cambrils Ciutat Solidaria) es revisarà durant el primer any (2016) d'execució d'aquest Pla Director per revisar les seves funcions més consultives i poder fer- lo més operatiu.

També es revisaran els criteris per formar part del Consell Municipal de Cooperació.

No es preveu proposar projectes sense ser membre actiu del Consell. Així doncs s'entén com a membre actiu aquella entitat que participa, com a mínim, en un 50% de les accions, reunions o activitats que s'organitzen des del mateix Consell. Tampoc es podran presentar propostes que no siguin coherents amb aquest Pla director.

També es preveu la creació de comissions de treball dins del Consell que serveixin per coordinar accions o projectes concrets. Aquestes comissions es creen segons les necessitats i demandes de cada moment per tal de poder portar a terme objectius més específics. Aquestes comissions podrien ser de caràcter temporal o més permanent.

L'Ajuntament de Cambrils continuarà formant part com a soci del Fons Català de Cooperació

9. Marc Pressupostari

El marc pressupostari que permet el treball en termes de cooperació al desenvolupament s'extreu de la partida d'impostos directes municipals.

El pressupost el decideix i l'aprova el Ple Municipal i, per tant, està subjecte a variacions any rere any, sempre però, tenint en compte els compromisos internacionals adquirits. Des del Consell es treballarà per aconseguir l'objectiu d'aportació del 0,7% per donar compliment a la resolució de l'any 1970 de Nacions Unides.